

Student Lukáš Novák se pustil do vylepšení STAGu

ONDŘEJ MARTÍNEK

Po úspěchu s aplikací pro objednání jídla v menze prostřednictvím mobilního telefonu se student informatiky Lukáš Novák pustil do STAGu. Jeho novinková aplikace Architekt studijního plánu je pomůcka pro studenty, kteří chtějí mít ve svém studiu pořádek.

Informační systém studijní agentury s názvem STAG vznikl na Západočeské univerzitě v Plzni. Dnes jej využívá 15 vysokých škol. Novákův Architekt slouží pro plánování studia i pro aktuální přehled kreditů, známek či průměrů. Ideální je pro zjištění odpovědí na otázky typu: „Budou mi stačit kredity, pokud nezvládnou tuto zkoušku?“

„Díky této aplikaci je možné být v obraze. Někdo by mohl namítnout, že to samé dělá STAG, ale s aplikací jde dělat věci, které jdou ve STAGu jen těžko,“ říká Novák.

Pokud student nechce čekat, až vyučující zadá známku do STAGu, může použít aplikaci a podívat se, jak je na tom s kredity či jaký má aktuální průměr. Podle Nováka si může student pomocí STAGu naplánovat předměty pouze na aktuální semestr, ale pomocí aplikace na celé studium dopředu.

Informatik Lukáš Novák se svou novou aplikací.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

„Samozřejmě tak, aby měl dostatek kreditů pro postup mezi ročníky nebo pro ukončení studia. Nezvládá se student učit na následující zkoušku? Pomocí aplikace zjistí, jak na tom bude, pokud ji nezvládne. A na-

opak jakou známku musí dostat, aby získal prospěchové stipendium. V aplikaci jsou sylaby předmětů, a je tak možné ji použít také na rozhodování toho, který předmět si zapsat,“ dodává Novák.

Po spuštění „architekta“ si student vybere svůj studijní program a aplikace automaticky stáhne všechny předměty v daném studijním plánu seřazené dle ročníků a bloků. „Po výběru předmětu je možné předmět

označit jako ukončený, ať už získáním zápočtu nebo absolvováním zkoušky. Tím se vám bude tvořit statistika získaných kreditů v jednotlivých ročních a blocích, a budete tak mít přehled o studiu,“ popsal funkce aplikace Novák.

Potvrzuje i Zdenka Kubínová, studentka filozofické fakulty, která byla jednou z prvních, kdo si aplikaci stáhl. „Hned jsme ji vyzkoušela na můj studijní program sociologie. Moc se mi líbí a dobře se s ní pracuje.“

Stejný názor má i studentka psychologie Simona Jahodová. „Aplikaci používám docela aktivně. Můžu si napočítat dopředu, co vše si musím zapsat a co už ne, vidím průměr a mám pořádek ve splněných, zapsaných a nezapsaných předmětech,“ podělila se o zkušenost Jahodová.

Centrum výpočetní techniky Univerzity Palackého aktivity studentů-programátorů vítá. „Pokud jde o datový přístup, dostanou se programátoři i uživatelé jen k datům, k nimž by se dostali normálně přes webové služby,“ uvedl ředitel František Zedník. Přestože aplikaci vytvořil Lukáš na vlastní pěst, k případné spolupráci s univerzitními techniky má podle ředitele Zedníka dveře otevřené.

Jubilejní rok

Pro dvě „generace“ studentů bude letošní rok výjimečný. Někdo jej zažije v prvním, někdo v posledním ročníku studia. Rozpětí může být dlouhé pět a více let. Ale zcela jistě všem (a mnohdy i nechtíc) uvízne letošek ve vzpomínkách přinejmenším proto, že všude kolem sebe na univerzitě vidíme 440 siločar či letokruhů. To logo si budeme všichni ještě dlouho pamatovat...

V roce 2023 už budou z některých studentů odborní asistenti či docenti ověření vědeckým titulem, jiní se už pár let budou lopotně živit tím, co si ze své alma mater odnesou. Ale ten jubilejní rok s letokruhy budou mít v sobě všichni. Přinejmenším proto, že celý rok bude logo výročí také součástí hlavičky univerzitních novin. A doufejme, že ten rok bude stát za to, abychom si jej pamatovali.

Pavel Konečný
šéfredaktor

Nové logo

Budoucí interaktivní centrum vědy a zábavy Pevnost poznání, které vzniká v areálu Korunní pevnůstky, má již své logo. Jeho autor Ondřej Chorý se inspiroval historií objektu, v němž sídlil dělostřelecký sklad.

„Vycházel jsem přímo z monumentální historické stavby dělostřelecké laboratoře. K návrhu písma mě vedla atmosféra železa a ohně a také způsob označování sudů se střelným prachem,“ vysvětlil grafik a odborník na písmo Chorý.

Dělostřelecké písmo doplněné piktogramy je navrženo tak, aby si rozumělo se základními materiály pevnosti, jako je kov, kámen, dřevo a lité sklo. Piktogramy budou sloužit k navigaci a lepší orientaci návštěv-

níků muzea. Budou strohé a úmyslně jednoduché. „Vizuální styl pevnosti je také pevně spjat s prvky dobrodružné výpravy jako z dob románů Julese Verna. Pracujeme s myšlenkou tajného písma, mýty, záhadami nebo symboly Zodiaku,“ řekl spoluautor designového stylu Pevnosti poznání Zdeněk Hrazdila.

Hlavní roli v popisování exponátů či navigaci bude hrát kov. Budou z něj odlity štítky, siluety, čísla a také písma. Logo vznikalo téměř rok. Jeho autoři postupně doladili barevnost, která vychází ze dvou základních odstínů modré a zelené. „Použití pestřejších pastelových odstínů míří svou hravostí především na nejdůležitější cílovou skupinu – školáky a studenty,“ doplnil Chorý.

Pevnost poznání za 150 milionů korun se veřejnosti otevře příští rok v létě. Lidé se v ní dozvědí více o přírodních i humanitních vědách a také si pohrají s neobvyklými exponáty. Modely šité přímo na míru expozicím budoucí Pevnosti poznání vznikají podle požadavků vědců pod rukama řemeslníků v dílnách přírodovědecké fakulty. K prvním vlašťovkám patří prostorové piškvorky, obří hlavolamy či dvoumetrové ocelové váhy.

„Chceme vybudovat muzeum, které nebude jen hernou, ale bude přinášet i vědecké poznatky. Nabí-

de logické úlohy, hlavolamy, chybět nebudou ani nejmodernější technologie. Pevnůstka by měla být spojnicí mezi vědeckými pracovišti, studenty a veřejností. Poskytne zázemí pro veškeré aktivity na poli popularizace vědy na Univerzitě Palackého a bude výkladní skříň celé univerzity,“ uvedla koordinátorka projektu Blanka Krausová.

Návštěvníci se zde projdou například modelem mozku nebo korytem řeky s hmyzem v nadživotní velikosti. Součástí muzea budou také laboratoře, ateliéry a tvůrčí dílny. (srd)

Dělo – připomínka původního využití Pevnosti poznání.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

RAKOUSKÉ CENTRUM
Sedmé je v Olomouci.

2

ŠAMANSKÁ ROSTLINA
Veronika Kavenská v Amazonii zkoumala ayahuascu.

5

SIGMA!
Fanoušci Sigmy jako respondenti politologů.

7

Boris Cvek: Antabus možná léčí také rakovinu

MARTIN VIŠŇA

Lék proti alkoholismu možná léčí i rakovinu. Zastánce znovuvyužití antabusu Boris Cvek na setkání ve Science Café promluvil o alternativách v biomedicínském výzkumu.

Vývoj nových léčiv je podle odborného asistenta na katedře buněčné biologie a genetiky přírodovědecké fakulty ve slepé uličce. „Racionální design se v této oblasti uplatňuje třicet let. Věřím se, že jsme natolik racionální bytosti, že jsme schopni najít příčinu nemoci a následně chemikálii, která je schopna tuto příčinu zastavit, zničit nebo regulovat,“ uvedl Cvek na konci ledna osazenstvo kavárny Café 87 do situace.

Racionální selhání

Cvek přitom poukázal na to, že vývoj nového léku trvá dlouhou dobu a jeho testy včetně těch neúspěšných stojí spoustu peněz, což se posléze odráží v ceně, potažmo dostupnosti pro spotřebitele. Nových léků je navíc i přes zvyšující se výdaje na vývoj uváděno v kliniku stále méně a jejich efekt je diskutabilní, protože v buňkách působí i na jiné molekuly než jen na ty, které způsobují onemocnění.

„Zatím platí dogma, že když zacházíte s nějakou látkou, tak by měla být specifická, měla by zasáhnout pouze jeden cíl. Evidence ale

ukazuje, že žádná látka nemá jen jeden cíl,“ komentoval zastánce alternativního přístupu ve výzkumu. Racionální design v onkologii podle něj selhává i v tom, že rezignoval na uzdravení pacientů a pouze jim prodlužuje životy.

Neziskové alternativy

Východiska z této biomedicínské krize popsal ve svém článku v roce 2011 ředitel amerického Národního institutu zdraví Francis Collins. Znovuvyužití známých, již zavedených léků je podle Cveka nejkrásnější z nich.

„Základní princip je v tom, že lék může mít negativní vedlejší účinky, o kterých se dočteme v příbalovém letáku, ale i pozitivní. Může se tak stát, že pokud máte dvě nemoci a bereáte lék na nemoc A, zmizí i nemoc B,“ objasnil.

Výhody přitom spočívají v tom, že se stávající léky nemusí vyvíjet, stačí jen pozorovat jejich další účinky. „Farmaceutické firmy nejsou ochotné tento přístup financovat, ale nebrání mu. Hlavní problém je však společenský odpor k inovacím. Kdo se má dobře, o inovacích mluví, ale nemá o ně zájem,“ dodal Cvek.

„Důležitou myšlenkou projektu je zamezení opětovného patentování starých léků, protože je to nesmyslně prodražuje. Navrhujeme, aby byly klinické testy starých léčiv, která se nedají patentovat, hrazeny charitami,

Boris Cvek. Alternativy v biomedicínském výzkumu.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

filantropickými organizacemi a zejména ze státního rozpočtu a zdravotními pojišťovnami. Vydělají na tom všichni, už jen na dostupnosti léku.“ nastínil pak ideu takzvaného neziskového léku, kterou podložil příkladem z Indie, kde bylo v nedávné době „oprášeno“ jedno staré antibiotikum.

Antabus na pití i rakovinu?

Padesátce posluchačů také představil svého ideálního kandidáta pro léčbu rakoviny. Je jím lék proti alkoholismu, antabus. „Je to otázka. Už v roce 1977 ale popisuje E. F. Lewison případ ženy s rozsáhlými me-

tastázemi, která začala pít. Lékaři se rozhodli léčit ji z alkoholismu a podávali jí antabus. Během následujících deseti let všechny metastázy zmizely a žena byla onkologicky zdravá,“ uvedl Cvek jeden z prvních, ve vědeckých kruzích zapadlých případů.

Protinádorové účinky antabusu, respektive látky CuEt, která po jeho požití v těle vzniká, později „objevily“ i další výzkumy. V současnosti je jeho propagátorem právě Boris Cvek, který na testech spolupracuje s americkými kolegy.

Lednové Science Café uzavřela jeho empatická odpověď na do-

taz jednoho z hostů, zda by antabus mohl být univerzálním lékem pro různé druhy rakoviny. „Možná bych byl nejraději, kdyby proběhl klinický test, který by prokázal, že antabus tak nefunguje, abych to měl z krku. Pro mě je nejhorší žít s představou, že to možná funguje, a zároveň vidět plně onkologie pacientů,“ zněla Cvekova reakce.

Příští Science Café bude poprvé v kavárně Mezi Světy v Kosinově ulici. V úterý 26. února od 18 hodin přivítá profesora Václava Pačese, který pohovoří na téma genetiky.

evropský sociální fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

UNIVERZITA PALACKÉHO – CENTRUM VĚDY PRO VŠECHNY | CZ .1.07/2.3.00/35.0011

Sedmé výzkumné centrum Rakouska je v Olomouci

MILADA HRONOVÁ

Centrum pro výzkum moravské německé literatury Katedry germanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého bylo v lednu 2013 přijato do společnosti rakouských výzkumných center. Propůjčení této viněty znamená pro katedru germanistiky čest a uznání.

„Je to uznání nejen vědeckých výsledků katedry germanistiky z minulých let a ocenění její mezinárodní prestiže, ale také závazek pro nadcházející období,“ řekla za katedru profesorka Ingeborg Fialová. Dodala, že katedra navíc obdrží dotaci 20 tisíc euro

(přibližně půl milionu korun). „Letos bude částka zřejmě využita na stipendia pro studenty, kteří se zabývají rakouskými tématy a bádají v Arbeitsstelle,“ upřesnila Fialová.

Propůjčením labelu Rakouské výzkumné centrum přibude k současným výzkumným a popularizačním aktivitám Arbeitsstelle také úkol inspirovat studenty a doktorandy ke zpracování rakouských témat.

„Měli bychom jim poskytovat pomoc a podporu. V této souvislosti však nejprve musíme zjistit, která z fakult univerzity pěstuje rakouské kontakty, případně v jaké míře. Až tyto informace získáme, zveřejníme je prostřednictvím chystaných webových stránek. Poté se chystá-

me doktorandům poradit či nabídnout aktuální rakouské možnosti podpory,“ uvedla Fialová. Katedra se tohoto úkolu zhostí ve spolupráci se sesterským Kabinetem judaistiky Kurta a Ursuly Schubertových.

Žádná výběrová řízení, ale dlouholetá práce

Neformální kontakt mezi olomouckou katedrou germanistiky a rakouským ministerstvem pro vědu a výzkum funguje podle Ingeborg Fialové už bezmála deset let.

„Tamní ministerstvo pro vědu jsme například oslovili, když jsme zakládali kabinet judaistiky. Před čtyřmi lety se pak stalo, že jsem dostala nabídku, abych se neformálně účastnila setkání rakouských výzkumných center,“ vzpomněla Fialová. Od té doby se těchto setkání účastní pravidelně. Pokaždé informuje o práci v olomoucké Arbeitsstelle, tedy o práci v Centru pro výzkum moravské německé literatury, o olomouckých doktorandech a jejich vědecko-výzkumných tématech.

„Když se mne loni organizátoři setkání zeptali, jestli by olomoucké Centrum pro výzkum moravské německé literatury nechtělo být součástí klubu, odpověděla jsem za něj, že velmi rádi. Na můj dotaz, co pro to máme nebo měli bychom udělat, mi bylo sděleno: už jste udělali,“ popsala Fialová cestu do společenství výzkumných center Rakouska.

Šířit rakouskou kulturu a vědu

V zahraničí šíří Rakousko svou kulturu prostřednictvím kulturních center, rakouských knihoven, rakouských lektorátů na středních a především vysokých školách a prostřednictvím institucí, zřízených a dotovaných rakouským ministerstvem zahraničí.

Akcent spíše vědecký a výzkumný pak mají rakouská centra, zřízená a dotovaná rakouským ministerstvem pro vědu a výzkum. Takových bylo po světě doposud šest. To olomoucké přibýlo k univerzitám v Minnesotě a New Orleansu ve Spojených státech, k univerzitě v Albertě v Kanadě, k Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě a k evropským univerzitám v Leidenu a v Budapešti.

„Osobně znám centrum v Budapešti. Znam se však s vedoucími všech center po světě a vím, že některé z nich patří pod fakultu, jiné je součástí tamního výzkumného institutu či přímo univerzity,“ řekla Fialová k organizačnímu zajištění těchto jednotek. Podle ní je však zajímavá především interdisciplinárta center.

„Některé má těžiště v historii, příkladem je Leiden, jiné, například to v Jeruzalémě, se věnuje kunsthistorii. Všechna takto zřízená centra však mají jedno společné: dlouholetou vědeckou práci se zasloužila o zpracování rakouských témat a popularizačními aktivitami dlouhodobě šíří dobré jméno rakouské kultury a vědy,“ konstatovala Fialová.

Podnikavá hlava ocení zajímavé nápady

Soutěž Podnikavá hlava o nejlepší podnikatelský záměr je opět v plném proudu. Vědeckotechnický park Univerzity Palackého vyhlásil čtvrtý ročník klání, do nějž se vedle podnikatelů mohou zapojit i studenti vysokých škol či středoškoláci. Přihlášky musí podat do 18. dubna. Na ty nejlepší čeká finanční odměna i pomoc odborníků při rozjezdu podnikání.

„Úspěšní účastníci soutěže získají zpětnou vazbu o tom, zda je jejich záměr reálný. Už při přípravě projektu mohou využít služeb našeho konzultanta. Následné uvedení námětu do praxe ale není podmínkou,“ uvedla projektová manažerka Vědeckotechnického parku Silvie Polánková.

Letos lze přihlásit záměry, které jsou již v běhu, ale ne déle než rok. Odborná porota vybere deset finalistů, kteří získají finanční odměnu. Vědeckotechnický park jim pro realizaci záměru poskytne i kancelářské prostory a zajistí konzultační služby. Na vítěze čeká 50 tisíc korun.

Do klání se mohou zapojit lidé podnikáním dosud nedotčení, stejně jako podnikatelé, kteří přemýšlejí o novém záměru. Vítání jsou studenti. Vedle hlavní kategorie je vypsána i soutěž pro středoškoláky a zvláštní kategorie soutěže je Podnikatel v sukních.

Loni porota hodnotila řadu zajímavých nápadů od 56 zájemců. Byl mezi nimi virtuální hřbitov pro zvířata, obrazy DNA, filmové párty pro děti či reklama na chléb z pečícího papíru. (srd)

Ingeborg Fialová před rakouskou knihovnou.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

PRVNÍ KROK

Rubrika prvních zkušeností absolventů Univerzity Palackého s reálným životem.

ONDŘEJ MARTÍNEK

Ačkoliv strávil Jakub studiem na univerzitě osm let, za věčného studenta by jej označil málokdo. Naopak, na co sáhl, to mu šlo. Pět let studií učitelství mu navíc daly možnost si po absolutoriu vybrat, kam jít dál.

Na rozdíl od jiných svých spolužáků ukončil Jakub studia zeměpisu, biologie a geologie v řádném termínu, a protože ho minula devátá třída na základní škole, cítil se být ještě dost mladý na to, aby vyrazil vstříc pracovnímu světu. „Navíc mi na rozdíl od střední školy dodala vysoká škola relativní sebevědomí v tom, že nejsem úplný debil a že bych si mohl troufnout studovat i něco, kam jsem si předtím myslel, že nemám šanci se dostat,“ říká o své motivaci dále studovat a dodává: „S troškou nadsázky jsem si říkal, že žurnalistiku jsem

„Chtěl jsem učit, a ne řešit to, jestli se Lojzík přezul,“ říká píšící učitel Jakub Sís

si nadělil za odměnu za studium na přírodovědě. Studium na přírodě bylo nesrovnatelně náročnější, ale také vyvážnější. Žurnalistika byla po celou dobu relativně nenáročná, ale o to víc za to stál finiš. Mé druhé státnice považují vůbec za nejhorší zkoušku, kterou jsem kdy absolvoval. Ale možná je to dáno i tím, že tehdy už jsem pracoval, dokončoval žurnalistiku dálkově, a tedy vypadl ze studijního rytmu,“ vzpomíná Jakub.

Neodkládat na později

Ještě při škole se snažil získat praxi a zkusil si práci pro lokální redakci Aktuálně.cz. „V té době mě to ale příliš nenadchlo. Byla to kancelářská novinařina mezi čtyřmi stěnami,“ hodnotí první pracovní zkušenosti Jakub. Přesto prohlašuje, že praxe v této redakci mu dala během studia nejvíc ze všeho a dodnes z tehdejší zkušenosti čerpá. „Kdykoli je při studiu možnost jakékoli praxe, tak by ji měli studenti hned využít. Neodkládat to a neříkat „ne, teď ještě ne, počkám až do třetáku“. Takhle to nejde, dnes platí dvojnásob,“ přemítá Jakub.

Z náhodného setkání s bývalým vyučujícím na chodbě přírodovědecké fakulty se vyklubala nabídka jít učit zeměpis na Základní školu Heyrovského v Olomouci. „Hledal jsem něco, čím bych mohl dostudovat poslední ročník žurnalistiky. Otázku peněz jsem neře-

Jakub Sís (*1982) pochází z Křižanova u Velkého Meziříčí. Na olomoucké univerzitě získal nejdříve magisterský titul na přírodovědecké fakultě (učitelství zeměpisu, biologie a geologie) a následně strávil další tři roky studiem žurnalistiky na filozofické fakultě. Ještě při škole si vyzkoušel redaktorskou práci pro Aktuálně.cz, v posledním roce studií pak nastoupil jako učitel zeměpisu na základní škole. Poslední tři roky působí na Církevním gymnáziu Německého řádu, kde má na starosti propagaci a projektový servis. A občas si i „zaučí“. „Skoro bych řekl, že ideální, nebo minimálně nejspokojenější učitelé jsou ti, kteří se tím neživí,“ dodává s úsměvem třicetiletý Jakub. Foto: PAVEL KONEČNÝ

šil,“ doplňuje tehdejší zeměpisář. Na škole vydržel něco málo přes rok.

„O tom, že se chci posunout dál, mě nakonec nepřesvědčily ani tak děti, jako spíš učitelé. Homo učitelus, zvláště na základce, je specifický lidský

druh, který dřív nebo později začne žít ve svém vlastním světě, kde je největším problémem to, že se Lojzík nepřezul. Měl jsem pocit, že zákonitě musím dřív nebo později zblbnout, začít řešit u oběda, u piva, prostě všude jen ty

Lojziky a Pepíky,“ říká Jakub. Rozhodl se odejít, jenže paradoxně skončil opět ve škole – na olomouckém Církevním gymnáziu Německého řádu, kde působí dodnes, ovšem v trochu jiné roli.

„Není to škola, která by měla charakteristiky klasického státního školství. Je to škola, která má chuť a vůli se někam posouvat a měnit vše zkonstatě,“ zamýšlí se.

Tři úvazky v jednom

K práci pro Církevní gymnázium Německého řádu se dostal před třemi lety přes klasické výběrové řízení. Škola tehdy hledala tiskového mluvčího. „Pro mě to bylo spojení dvou věcí, které jsem vystudoval. Byl jsem neskromně přesvědčený, že není nikdo, kdo by mohl mít lepší kvalifikaci než já,“ směje se Jakub.

Sice nad stovkou protivníků nakonec zvítězil, ale záhy zjistil, že práce mluvčího bude jen část jeho agendy. „Škola potřebuje prostředky na rozvoj, přibýlo mi do pracovní náplně psaní projektů a jejich následná administrace,“ vypočítává své úkoly. Zároveň mu ale přesně taková různorodá práce vyhovuje. A navíc, protože jej učení vždycky bavilo, postupně mu přibýl i drobný učitelství úvazek, který si, jak sám říká, narámne užívá. „Je prostě rozdíl mezi tím, když něco chcete nebo musíte. A já učit chci, přestože nemusím, což je tak ideální stav,“ uzavírá se smíchem Jakub.

Fulbrightovo stipendium – příležitost na celý život

Když mne před deseti lety informovala Fulbrightova nadace, že bude financovat můj pobyt na americké univerzitě, byl jsem pln očekávání i obav, zda naplním všechna očekávání komise a hostitelské školy.

Půlrok (leden–červen 2003) na Vojenské akademii Spojených států ve West Pointu (USMA) pro mne znamenal řadu zlomů. Jako majitel „modré knížky“ jsem s vojenským prostředím neměl intenzivnější zku-

šenost, a nyní jsem měl učit budoucí elitu americké armády. Vedení půvabné univerzity v údolí řeky Hudson tehdy úmyslně zvyšovalo podíl profesorů-civilistů, protože se ukázalo, že armáda velice dobře zvládá bojové operace, ale zápolí s mentalitou civilistů, které musí nutně potkávat.

Učit komparativní politiku jen nedlouho po zahájení operace Trvalá svoboda v Afgánistánu přineslo řadu výzev a uprostřed seminárních diskusí o složitostech budování demokracie v postautoritativních zemích, začala druhá válka v Zálivu. West Point pěstoval specifický styl výuky: žádná studijní skupina nesměla přesáhnout počet čtrnácti kadetů, všichni vyučující museli pravidelně konzultovat se

všemi studenty, kteří jsou tradičně vybíráni z tisícovky zájemců a vyvoleni se neobejdou bez doporučení senátora domovského státu Unie.

Příjžděl jsem s obavami, že budu čelit klasickým vymytým mozkům, ale studenti i kolegové učitelé-vojáci mi dávali lekce z kritického myšlení. Vskutku exemplární reprezentanty švejkovsko-švandrlíkovské podoby vojáka jsem potkal jen jednou, to když přijela delegace českého ministerstva obrany a vyškovské posádky. Kadeti bourali také další předsudky o průměrných amerických „undergraduates“: znali velice dobře ústavu své země, často excelovali v geograficko-historických znalostech a nebáli se jazyků.

Podobně i kolegové, kteří podle oboru své specializace, většinou teritoriálně zaměřené, znali lokální jazyky. Tak jeden z nejbližších, Matthew Sousa, ovládal dva středoafričské jazyky a terén, o němž učil, znal i z opakovaných pobytů. Katedrou sociálních

studií, kde jsem učil, prošla řada pozoruhodných osobností, jako byl duchovní otec nejúspěšnějšího rekonstrukčního plánu v dějinách generál George C. Marshall, náčelníků štábu, pozdější ministr zahraničí USA a nositel Nobelovy ceny.

Čas nedlouho po 11. září přinášel i jisté obtíže, když jsme např. nemohli bydlet přímo na základně, neboť jsem neměl bezpečnostní prověrky. A přestože se později ukázalo, že to bylo jen dílo extenzivního výkladu, zavála nás tato okolnost do privátu za branou základny, v držení Američanky, která milovala vše české, díky původu svého manžela. Z nájemního kontaktu se stalo přátelství s řadou příjemných chvil u Vacků!

V retrospektivě stavím na vysoké místo fakt, že jsem mohl jen učit a psát a byrokratická genocida, které dnes čelíme, se jevila vzdálená a nereálná. Fulbright změnil i můj soukromý život. Ještě před příjezdem do USA jsme

se s mou nynější ženou rozhodli pro sňatek a myslím, že naše, nyní devítiletá, prvorozená dcera má také určitou souvislost s West Pointem.

Poměrně záhy po příjezdu jsem pochopil, že Fulbright otevřel dveře na všech úrovních amerického akademického světa, a v kombinaci s prestižním West Pointem jsem přesvědčen, že nastartoval mou univerzitní kariéru.

To vše by nebylo možné bez řady lidí a mezi nimi sehráli klíčovou roli pracovníci Fulbrightovy komise v České republice: bez profesionálních rad paní Rambouskové a jejích kolegů bych patrně neuspěl. Zapomínat nesmím ani na kolegy z domovské katedry a tehdejšího děkana FFUP Vladimíra Řehana, který akademickému elévovi umožnil na půl roku odcestovat.

Snad jsem alespoň část do mne vloženého pochopení, úsilí i peněz vrátil.

Jiří Lach
děkan filozofické fakulty

Jak je důležité mít Fulbrighta

Mnoho vynikajících univerzit světa, včetně Oxfordu a Cambridge, na svých internetových stránkách uvádí nejen počet svých nositelů Nobelovy ceny, ale také seznamy svých stipendistů Fulbrightova programu. Tato elitní instituce financovaná americkou vládou nabízí reálné možnosti získání stipendia pro zájemce o vědecký, pedagogický nebo studijní pobyt v USA.

Jako absolvent Fulbrightova programu z roku 2008 a jako ambasador Fulbrightovy komise v ČR jmenovaný velvyslancem Spojených států amerických jsem v tomto letním semestru připravil sérii článků o zkušenostech fulbrightovských stipendistů z různých fakult Univerzity Palackého.

Možnost provozovat výzkum na nejvyšší možné úrovni na špičkově vybavených pracovištích, spolupracovat s vědci nobelovské kategorie, přednášet (či studovat) na amerických univerzitách a jako bonus také šance cestovat a obdivovat přírodní krásy Spojených států změnil život všech stipendistů, jejichž eseje budete mít příležitost číst v letním semestru na stránkách Žurnálu UP.

Visačka vysoké kvality spojená s Fulbrightovým stipendiem napomohla jejich výzkumu, akcelerovala jejich kariéry, upevnila jejich místo v mezinárodní vědecké komunitě a výrazně přispěla ke zvyšující se úrovni výzkumu na Univerzitě Palackého. Tito kolegové dnes vesměs působí ve vedoucích pozicích v rámci svých pracovišť a mají své vlastní výzkumné týmy. Jejich příklad nejenom ukazuje (abychom parafrázovali Oscara Wildea), jak je důležité mít Fulbrighta, ale také dokládá, že invence, přirozená lidská touha vyniknout a ochota vydat se do neznáma a riskovat hraje ve vědě (a koneckonců i v životě) nekonečně důležitější roli než sebedokonalejší přístroje a sebevětší finanční investice.

Jaroslav Miller, ambasador Fulbrightovy komise v ČR

Jiří Lach a generál McArthur. Foto: archiv JIŘÍHO LACHA

Slavnostní předání vyznamenání velitele West Pointu. Foto: archiv JIŘÍHO LACHA

Rituály domorodců dovedly Kavenskou k šamanské ayahuasce

MILADA HRONOVÁ

K šamanské rostlině peruánských indiánů se psycholožka z filozofické fakulty Veronika Kavenská dostala vlastně náhodou. Při výzkumu účinků halucinogenů v léčbě drogové závislosti. Dnes ayahuascu [aja'wasku] zkoumají i její studenti.

„Během magisterského studia jsem se zajímala o rituály domorodých kmenů. Chtěla jsem se za nimi vypravit do Jižní Ameriky,“ vzpomíná Kavenská.

Do peruánského Takiwasi – terapeutického centra pro drogově závislé muže – poprvé odcestovala před pěti lety o prázdninách mezi čtvrtým a pátým ročníkem studia. Tehdy se také poprvé setkala s ayahuascou. V rámci doktorského studia pak na okraji Amazonie strávila téměř rok.

Jako psycholog se Kavenská zapojovala do všech aktivit s pacienty.

Liána ayahuasca.

Foto: archiv VK

V archivu Takiwasi studovala složky 90 pacientů a popisovala jejich léčbu. U šesti z nich pak léčbu sledovala detailně.

„Zaujala mne její komplexnost. Totiž nejde jen o to, aby léčeni lidé neuzívali drogy. Svůj život v centru řeší komplexněji, včetně roviny duchovní. Řeší smysl svého života, vztahy s lidmi,“ říká psycholožka.

Po několika dnech v Takiwasi, když se Veronika Kavenská cítila v tamním centru bezpečně, si mladá psycholožka uvědomila, že by bylo škoda nevyužít možnosti, která se před ní naskýtlá. Nechala tedy amazonskou medicínu působit na své tělo i duši.

Sebezkušenost

„Po prvním purativním sezení, kdy jsem užívala velmi silně působící rostlinu jménem yawar panga, vyvolávající nevolnost a zvracení, jsem sice znovu přemýšlela, jestli mé rozhodnutí bylo správné. Později jsem se však cítila jako znovuzrozená,“ vzpomíná Kavenská. Teprve pak přišla na řadu ayahuasca. „Nejprve jsem nevnímala nic zvláštního. Teprve až po jejím druhém požití se před mýma očima začaly v černočerné tmě rozkrývat pestré obrazy jiného světa,“ dodává.

Následné působení této rostliny Kavenská přibližuje v obrazu zvuku rituálních písní icaros a barevných vizí, které náhle ožívají v lidské mysli a které symbolicky znázorňují aktuální témata duše.

„Bylo to jako po sto letech ve škole života,“ dodává mladá psycholožka. Ayahuasca, kterou od té doby zkoušela několikrát, však není to hlavní v tamní léčbě. Nejsilnější je totiž ná-

sledný pobyt na takzvané dietě. „Ve skutečnosti jde o to, že člověk pobývá sám osm dní v džungli, v malém polootevřeném přístřešku a užívá rostlinu, kterou mu denně přináší šaman společně s troškou rozvařeného rýže,“ objasnila Kavenská.

Členka katedry psychologie Veronika Kavenská se na univerzitě kromě školní psychologie věnuje analytické psychoterapii, spirituálním dimenzím závislosti a možnostem využití halucinogenů při léčbě drogových závislostí. Je přesvědčena, že jí amazonská medicína změnila život. Jejím prostřednictvím se dozvěděla mnohé sama o sobě, o druhých lidech a vůbec o fungování světa. Kromě zkušeností si ze svých cest přivezla také vlajku kmene Šipibů.

„Domorodí lidé do ní vetkávají léčivé písně, které mají vést k uzdravení. Podle vetkaného vzoru je dokážou zpívat,“ říká Kavenská.

Hořká směs na nemoci

Ayahuasca je rozrostlá liána, která roste v peruánské, brazilské, kolumbijské i ekvádorské části Amazonie. Tamní kmeny ji užívají od nepaměti. „Liána je zdrojem inhibitoru monoaminooxidázy, která bývá součástí některých antidepresiv. Dává se do směsi s dalšími rostlinami, minimálně s jednou, která se v tamním prostředí nazývá chacruna. Ta zase obsahuje DMT, což je halucinogenní látka, kterou máme v malém množství přirozeně v mozku. Uvolňuje se například při snění. V mozku byla detekována také u lidí, kteří se nacházeli ve stavech blízko smrti,“ vysvětluje Kavenská.

Psycholožka Veronika Kavenská při studiu spisů pacientů. Foto: archiv VK

Směs ayahuascy a chacruny se vaří ve vodě asi dvanáct hodin. Důležitý je přítom ale i místní rituál. „Výsledkem je pak velmi hustá, hnědá, hořká tekutina silně a nepříjemně chuti. Je silně halucinogenní a kmeny ji dodnes používají nejen na fyzické, ale i duševní nemoci,“ dodává Kavenská. Ayahuasca je podle ní v Amazonii součástí kultury, náboženství i kosmovize.

Šamanský turismus

Loni v červenci zahájila Veronika Kavenská díky Fondu pro podporu vědecké činnosti filozofické fakulty práci na projektu, který je zaměřený na ayahuascový šamanský turismus. Nyní se tedy věnuje lidem, kteří odjíždějí užívat ayahuascu do Jižní Ameriky.

„Zkušenost s ní mají stovky, možná i tisíce lidí. Je i spousta těch, kteří

za touto rostlinou organizují cesty. Jsem ráda za každého, kdo je ochoten se se mnou o svou zkušenost podělit,“ vyzývá širokou veřejnost ke spolupráci Kavenská. Pod jejím vedením se dnes ayahuasce věnuje jedna studentka ve své bakalářské a jedna v diplomové práci. Obě jsou ve fázi sběru dat.

Od června se Kavenská bude věnovat obdobnému výzkumu přímo v Peru. V těsné blízkosti šamanů se chystá dotazovat lidi na motivaci k tamní léčbě, na jejich prožitky i na to, jestli jim léčba byla ku prospěchu.

„Pokud uspějí se žádostí v interní grantové agentuře, budou se do výzkumu moci zapojit i další čtyři studenti olomoucké psychologie,“ uzavřela Kavenská. Výsledky tohoto bádání pak budou k dispozici v červnu 2014.

Teritorium Moniky Bekové

Velkoformátové kresby vystavuje v olomoucké galerii U Mloka doktorandka katedry výtvarné výchovy Monika Beková. Nejčastěji kombinuje tužku a uhel.

„Mám ráda obyčejné, jednoduše dostupné materiály. Uhlíky si dokonce pálím sama v krbu u babičky na vesnici,“ prohlásila Beková. Ve svých dílech používá i lavírovanou (vymývanou) tuš a občas i pastelku.

Kromě lidského těla se Bekové stal pro výstavu inspirací i její studijní pobyt v Maďarsku. „V Pécsi jsem si natáhla papír třeba na dveře a kreslila,“ vysvětlila formát některých vystavených kreseb. V tu chvíli jí námětem bylo nejbližší okolí. Jak dodala, velký formát jí poskytuje kromě radosti z tvorby i radost z pohybu.

Výstava Vlastní teritorium je přístupná do konce února. Galerie U Mloka je otevřena jen v úterý a ve středu odpoledne a během konání jiných produkcí. (caf)

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Recenze Periferie – hra o lásce a vině

Periferie Františka Langera, označovaná jako český Zločin a trest, je nově v repertoáru Moravského divadla Olomouc. Dramatu z meziválečného období se ujal Štěpán Pácl, dvojná-

Foto: JIŘÍ DOLEŽEL

sobný držitel Ceny Alfréda Radoka.

Periferie – hra o zločinu spáchaném nešťastnou náhodou a o štěstí, které doprovází hlavního hrdinu Franciho v podání Ivana Dejmal. Franci po zabití klienta své milé Anny, která je prostitutka, spoléhá na své štěstí – nikdo jeho zločin neodhalil a ještě pak po mrtvém dědil. Za čas se však ozve svědomí a Franci se chce svému činu přiznat, nikdo mu však nevěří. K rozumu se ho snaží přivést Anna, kterou hraje Tereza Richterová,

a nakonec se pro ni láska k Francimu stane osudnou.

Ztvárnit roli Franciho bylo náročné – je energický a výbušný, téměř celou dobu je přítomen na jevišti, dokonce i během pauzy leží nehybně před oponou, neustále někde pobíhá. Ivan Dejmal však neměl žádný problém to zvládnout. Zvláště fyzicky náročná taneční scéna s Terezou Richterovou neboli Annou si zaslouží poklonu za perfektně provedené akrobatické kousky bez jakýchkoliv karambolů.

Obdiv si zaslouží také postava zmračeného Tonyho, jehož představitel Vojtěch Lipina musel po celou dobu představení kulhat. Uznání zaslouží také Lenka Kočišová, jakožto chladná a klidná vdova po zavražděném manželovi, a nezapomenutelný Roman Vencel jako Annin otravný klient s vycházkovou holí.

Děj představení svižně ubíhal, ale ke konci byl zbytečně natahován.

Denisa Knausová studentka divadelní vědy

SOUTĚŽ

Tričko Od Tiziana po Warhola

Jedna z nejúspěšnějších výstav olomouckého Muzea umění se sice uzavře až na konci března, ale pouze do 24. února zde bude nejslavnější obraz českých sbírek, Tizianův Apollón a Marsyas. Napište nám na adresu zurnal@upol.cz celé mailířovo jméno a do předmětu napište svou velikost (S, M, L, XL). Každá správná první odpověď ve své velikosti bude odměněna.

MUZEUM UMĚNÍ
OLOMOUC

DLOUHÉ, ALE KRÁSNE
90%

Elegance standardních tanců ve sportovní hale

MILADA HRONOVÁ

Zuzana Šilhánová a Martin Dvořák se 26. ledna stali podeváté mistry České republiky ve standardních tancích. K účasti na prestižní soutěži se do Sportovní haly Univerzity Palackého sjelo 362 tanečnicků.

„Je to nejvyšší soutěž v České republice. I když je to pro nás už devátý titul ve standardních tancích, pokaždé má svou váhu. V Olomouci jsme si soutěž užili a z výsledku máme obrovskou radost,“ řekl Martin Dvořák. Společně se Zuzanou Šilhánovou mají na kontě jedenadvacet domácích titulů.

Na stříbrné příčce skončili David Odstrčil a Tara Bohak, soutěžící za DSP Kometa Brno, třetí pak Martin Houška a Andrea Třeštíková z TK Sparta Praha.

Titul z univerzitní půdy

Dlouholetý pár Šilhánová-Dvořák z taneční školy Madat TŠ Plamínek Praha získal svou první zlatou medaili na mistrovství České republiky v roce 2005. Od té doby mu nikdo nebyl schopen konkurovat. „Je výborné, že se jim na olomoucké univerzitní půdě daří stejně tak dobře jako kdekoli jinde. V minulém roce se ve Sportovní hale Univerzity Palackého stali i mistry ČR ve skupině takzvaných deseti tanců. Jedná se o kombinaci standardních a latinských tanců,“ doplnila za organizaci soutěže Jitka Opravilová z Klubu sportovního tance Quick Olomouc.

Loni na konci listopadu získali Šilhánová s Dvořákem osmé místo v Melbourne na mistrovství světa. „Vzhledem k tomu, že jsme ve světovém žebříčku patnáctí, vnímáme výsledek v Melbourne jako velký úspěch. Bylo pro nás důležité po-

Jeden ze 180 tanečních párů mistrovství.

Foto: MILADA HRONOVÁ

stoupit do semifinále – a to se povedlo. Soutěž byla výborně připravena, parket fantastický, tribuny plné lidí. V Austrálii bylo vůbec jedno z nejkrásnějších mistrovství světa, které jsme zažili,“ doplnila k nejlepšímu umístění v historii českého sportovního tance Zuzana Šilhánová. Věnuje se mu od devíti let a ve volném čase šije taneční šaty.

Atraktivní klání s charitativním přesahem

Na nejlepších 180 tanečních párů republiky se během lednové soboty přišlo do sportovní haly podívat bezmála tisíc lidí. Od desáté ranní hodiny téměř do půlnoci proběhlo osm soutěží, přičemž nejpočetnější skupinou byla kategorie dospělých. Účastnilo

se jí celkem 53 nejlepších tuzemských tanečních párů.

Město Olomouc reprezentovaly taneční páry Tanečního klubu Olymp Olomouc i páry pořadajícího Klubu sportovního tance Quick Olomouc. „V kategorii Senior 1 se domácímu páru Radkovi Pipalovi a Janě Pazderové podařilo probojovat do semifinále. V nejprestižnější kategorii, dospělých, se pak nejlépe dařilo studentu přírodovědecké fakulty Miroslavu Hýžovi a Marii Hýžové. Rovněž se probjovali do semifinále,“ shrnul za Quick Igor Opravil.

Mistrovství v tanečním sportu hostila Olomouc vůbec poprvé. „Loni se v Olomouci konalo mistrovství v deseti tancích, probíhá zde i taneční liga. S organizátory této

akce mám dobré zkušenosti a mohu potvrdit, že i mistrovství bylo velmi dobře připraveno,“ řekl Žurnálu Leoš Siegel, vedoucí soutěže.

„Důvěru pro pořádání tohoto atraktivního klání jsme získali po loňském úspěšném zorganizování mistrovství v kombinaci deseti tanců,“ doplnila za pořadatele Opravilová. Proto, aby olomoucký klub sportovního tance soutěž získal, musel projít náročným výběrovým řízením Českého svazu tanečního sportu.

Realizační tým Mistrovství České republiky ve standardních tancích 2013 sestával ze šedesáti lidí. Mnozí z nich jsou studenty olomouckých gymnázií nebo univerzity, případně jejími absolventy. Všichni však jednomyslně předali vybrané vstupné ve

VÍTĚZOVÉ PODLE KATEGORIÍ:

Mládež: Jiří Vala a Aneta Krejčí (TK Gradace Kroměříž)

Junior I: Štěpán Hartman a Sanela Los Chovancová (TK Henzély – Swing)

Junior II: Michal Bureš a Adriana Mašková (TK Henzély – Swing)

Mládež do 21 let: Michal Horníček a Yana Grishchenko (DSP Kometa Brno)

Dospělí: Martin Dvořák a Zuzana Šilhánová (Madat TŠ Plamínek Praha)

Senioři I: Zdeněk Příbyl a Lenka Příbylová (KTŠ Victoria Brno)

Senioři II: Josef Stehlík a Eva Stehlíková (České Budějovice 1)

Senioři III: Jiří Plšek a Jana Plšková (Falos Litoměřice)

výši osmi tisíc korun na nadstandardní vybavení Hemato-onkologického oddělení Dětské kliniky Fakultní nemocnice Olomouc. Šek s příslušným finančním obnosem převzala Herta Mihálová, předsedkyně Šance, sdružení rodičů a přátel hematologicky a onkologicky nemocných dětí.

Pod záštitou rektora

Mistrovství uspořádal Klub sportovního tance Quick Olomouc ve spolupráci s Českým svazem tanečního sportu. Univerzita Palackého převzala roli spolupořadatele, přičemž její rektor Miroslav Mašláň celou akci svým jménem zaštitil. Podobné klání se doposud konalo vždy jen v Praze a Brně.

V lednu nás opustila Alena Honková

Studentka fakulty tělesné kultury a hráčka volejbalového SK UP Olomouc Alena Honková zemřela v lednu náhle na plicní embolii ve věku nedožitých 23 let.

„Jsme z toho všichni zdrceni. Byla duší družstva,“ řekl trenér volejbalistek Jiří Teplý. Podle něj vnášela Alena na hřiště pohodu i zábavu. „Byla to perspektivní hráčka. Je nespravedlivé, že nás takoví lidé opouštějí. Bude nám chybět,“ dodal Teplý.

Honková nastoupila do univerzitního klubu v květnu 2007. Kromě pravidelných startů v nejvyšší soutěži hájila české barvy na mistrovství světa v Mexiku. (caf)

Katedra politologie: fanoušci Sigmy nemají rádi Spartu

Unikátní průzkum provedla mezi fotbalovými fanoušky Sigmy olomoucká katedra politologie a evropských studií s obecně prospěšnou společností Civipolis. Většina z nich si nenechá ujít zápasy české reprezentace, v Gambrius lize je jejich nejméně oblíbeným klubem AC Sparta Praha a ze zahraničních soutěží se jejich největší oblíbené těší Liga mistrů.

„V zahraničí jsou obdobné průzkumy běžné. Využívají je nejen kluby pro své marketingové potřeby, ale vyhledávají je i sami fanoušci. V tuzemsku zatím tato zpětná vazba chybí,“ řekl jeden z autorů šetření Pavel Šaradín.

Do průzkumu se zapojily tři stovky respondentů, kteří loni navštívili zápas mezi SK Sigma Olomouc a Duklou Praha. Celkem odpovídali na 19 dotazů.

Fanoušci – patrioti

Většina fanoušků (42 procent) chodí na olomoucký fotbalový stadion na zápasy proto, že mají rádi fotbal. Zhruba třetina Sigmě fandí proto, že je to místní klub. Více než pětina respondentů odpověděla, že bez fotbalu na Sigmě si nedokáže svůj život představit.

Fanoušci se nezaměřují jen na utkání svého domácího týmu, ale většina sleduje i ostatní zápasy nejvyšší české fotbalové soutěže. „Jejich počet narůstá s přibývajícím věkem. Mla-

dí lidé do 21 let si vybírají v Gambrius lize jen zápasy, které je zajímají. V tom je třeba vidět skutečnost, že u nich fotbalu konkuruje řada dalších druhů zábavy. U lidí starších 44 let jsou největší skupinou ti, kteří se dívají na všechny televizní zápasy,“ doplnil Šaradín.

Ženy nemusí Baník

Fanoušci SK Sigma mají v Gambrius lize v nejméně oblíbené AC Sparta Praha, na druhém místě je SK Slavia Praha a na třetím FC Baník Ostrava. Slavia je nejméně oblíbeným rivalem u nejsilnějších stoupců olomouckého klubu. Sparta je naopak nejvíce trnem v oku fanouškům, kteří Sigmě fandí proto, že je to místní klub. V pohledu na nejméně oblíbené soupeře se liší ženy a muži. Zatímco muži mají nejmenší sympatie ke Slavii, u žen je nejméně oblíbený klub z ostravských Bazalů. Fanoušci Sigmy by naopak v televizi nejraději sledovali duel mezi svým klubem a Viktorií Plzeň, s mírným odstupem následuje Sparta.

Příznivci olomouckého klubu si nenechají ujít ani zápasy české reprezentace. Všechny zápasy v televizi či na stadionu sleduje 38 procent respondentů, většinu zhlédne 29 procent dotázaných. Nejčastějšími diváky jsou lidé starší 44 let.

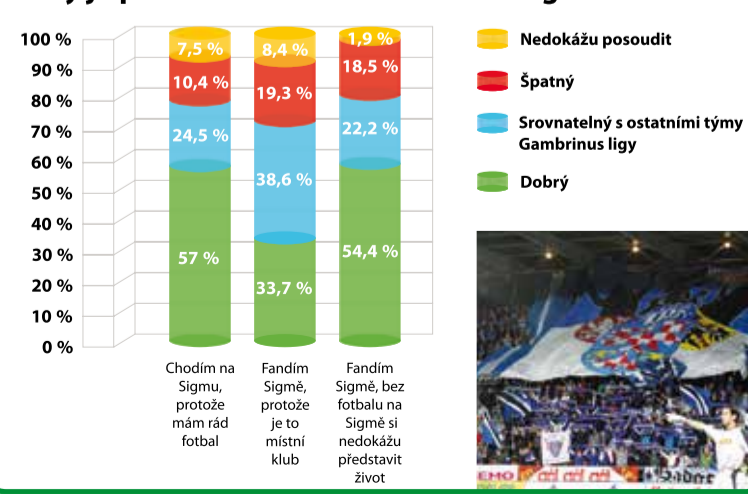
Barcelona!

Stoupenci olomouckého klubu, z nichž jen zhruba polovina žije přímo ve městě, mají ze zahraničních lig nejraději Ligu mistrů, za ní se jen s malým odstupem nachází Premier League a následuje španělská a německá liga. „V tom se odpovídi respondentů rozcházejí s mezinárodními výzkumy. Tam totiž na první příčce, pokud jde o oblibu, figuruje španělská Primera Division. Zdejší oblíba Premier League může být do jisté míry dána i tím, že v této soutěži působí čeští fotbalisté včetně oblíbeného Petra Čecha,“ uvedl Šaradín.

Mezi zahraničními kluby fandí fanoušci Sigmy zejména Barceloně, na druhém místě je Chelsea a na třetím Real Madrid. V mezinárodním srovnání vévodí tabulkám oblíbenosti Manchester United, který u olomouckých fanoušků obsadil až šestou pozici.

Dotazníkové šetření se dotklo i otázky mediálního obrazu SK Sigma Olomouc, o níž se v minulosti hojně psalo v souvislosti s korupční aférou. Téměř dvě třetiny fanoušků přesto považují mediální obraz klubu za dobrý či srovnatelný s ostatními týmy Gambrius lize. Nejkritičtější jsou respondenti s vysokoškolským vzděláním. (srd)

Jaký je podle vás mediální obraz SK Sigma Olomouc

Stane se

▪ pondělí 18. února (20:00)
Ozvěny Festivalu íránských filmů potrvají čtyři dny. Program na www.pastichefilmz.org. Umělecké centrum UP, Filmový sál, 3. patro.

▪ středa 20. února (15:30)
 Setkání (dějin umění s vědou a uměním). Pavel Taussig: „**Proboden praprkem obláček bílý**“ Film a výtvarné umění – přednáška. Auditorium maximum UC UP.

▪ středa 20. února (16:00)
Universitas Olomucensis – slavnostní otevření expozice UP ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Pro veřejnost zpřístupněna od 21. února.

▪ středa 20. února (17:30)
 Veřejná beseda **Právo a politika v České republice** s předsedou Ústavního soudu ČR Pavlem Rychetským, vrchním státním zástupcem Ivo Lštvanem, politologem Tomášem Lebedou a redaktorem Lidových novin Tomášem Němečkem v aule FF UP.

▪ čtvrtek 21. února (8:00–11:15)
 Jan Hebnar, podnikatel a bývalý diplomat, prosloví přednášku **Řízení znalostí v interkulturním prostředí se zaměřením na Čínu aneb Jak podnikat v Číně**. Velká učebna, Křížkovského 10.

▪ neděle 24. února (10:00–18:00)
 Poslední možnost vidět v Muzeu umění dvoumetrové **Tizianovo plátno Apollón a Marsyas**, které je považováno za jedno z nejpozoruhodnějších děl minulosti. Poté bude v prestižním muzeu Scuderie del Quirinale v Římě.

▪ pondělí 25. února (20:30)
Load – Up, Audiovizuální zvětšena: večer věnovaný fenoménu YouTube. Lukáš Masner představí klipy francouzského režiséra Michela Gondryho. Filmový sál, 3. patro UC UP.

▪ úterý 26. února (15:30)
 Dokument a beseda **Dalajlama – síla pravdy**. Vyprávění o životě Tibeťanů v exilu s Tibeťanem Jigme Tenzin. Teoretické ústavy LF UP, Velká posluchárna, Hněvotínská 3.

▪ středa 27. února (15:00)
Setkání (dějin umění s vědou a uměním). Celoroční cyklus přednášek na katedře dějin umění. Pořádá Katedra dějin umění v Auditoriu maximum UC UP.

▪ středa 27. února (19:00)
Tibet zpívá. Premiéra dokumentu v rámci Festivalu pro Tibet. Kaple Božího Těla UC UP. (Isk)

Děti na univerzitě? Úžasný nápad

Předání diplomů. Roztančit pomocí sody a octu rozinky, osahat si býčí srdce, s pirátem hledat poklad nebo upéct v mikrovlnné troubě CD. Běžný posluchač Univerzity Palackého si tolik zážitků z jediného semestru těžko odnese. Studentům Dětské univerzity může jen tiše závidět. Žáky základních škol do 12 let přivítala olomoucká univerzita v loňském roce již po šesté. „Dětská univerzita má obrovský potenciál a je výzvou pro děti i pro přednášející,“ tvrdí koordinátorka Iveta Elišková. (vim) Foto: MARTIN VIŠŇA

Kreslená evaluace Dětské univerzity

Stejně jako se liší výuka Dětské univerzity od té, kterou absolvují dospělí vysokoškoláci, je jiná i evaluace. Děti nevyplňují žádné dotazníky, ale malují obrázek nejoblíbenější přednášky. Na podzim nejčastěji malova-

ly chemické pokusy, ale ve více než stovce odevzdaných kreseb se dostalo na všechny přednášky. Lucii Zelovou například zaujala ta s Konfuciovou akademií, a tak namalovala čínský znak pro univerzitu.

Kateřině Nepožítkové se zase líbila ukáзка z baletu Moravského divadla Tarzan, král džungle, která byla součástí přednášky o ostrovech. Leila Hallal se sice náramně bavila při simulaci velkého třesku, více jí ale

oslovilo srdce, o kterém vyprávěla Ivana Fellnerová. A zatímco mnozí chlapci na obrázcích vzpomínali, jak řádili na vozíčkách, Anna Sedláčková si nejvíce užila možnost procházky se slepeckou holí. (vim)

UNIVERSITAS PALASCACIANA

Mediální obraz univerzity v odrazu zpětného zrcátka tiskového mluvčího Radka Palašáčka

Univerzita Palackého jako Oxford: Pro univerzitu bude rok 2013 rokem oslav. Připomíná si totiž 440 let od svého vzniku. Při té příležitosti chystá více než stovku akcí, které mají upozornit na stáří školy a dlouholetou tradici Olomouce jako univerzitního města. Délkou své existence se UP může měřit se slavnými evropskými školami – třeba s Oxfordem. (MF, ČT 1, Právo, ČRo Olomouc, Rádio Impuls | 13. a 14. 2.) **Za dalších 440 let si možná budou Oxfordští říkat, jak je skvělé, že se tradicí mohou rovnat s Olomoucí.** ▪ Studenti Lékařské fakulty UP se originálním způsobem připravují i na stinnější stránku své budoucí profese – totiž na možnost případných soudních sporů zdravotnických zařízení s pacienty. Studenti se zúčastňují inscenovaných soudních sporů; vývoj případu bezprostředně komentují a analyzují právníci a další odborníci. (ČT 1, Zdravotnické noviny, MF Dnes, rozhlas.cz, Právo | 6., 8. a 11. 2.) **Chybí podobné kurzy pro pacienty, aby budoucí soudní tahanice dostaly pořádné „grády“.** ▪ Rozhodnutí Benedikta XVI. rezignovat na Svatý stolec považuje František X. Halas, bývalý velvyslanec ve Vatikánu, dnes profesor církevních dějin na olomoucké teologické fakultě, za nesmírně odvážné a moudré. Cení si především umění odejít, a přitom nebýt stínem svému nástupci. (ČT 24 | 11. 2.) **Tesat do kamene a umístit na Pražský hrad a další sídla (nejen) ústavních činitelů.** ▪ „Senioři, klienti předváděcích akcí společnosti Beck, mi často píší, že jim bylo bráněno z akce odejít, byli tam zamykáni, že jsou často ponižováni, křičí na ně,“ uvedla Romana Mazalová z katedry psychologie UP. Komentovala tak milionovou pokutu, kterou společnost vydávající na neblaze proslulých předváděcích

akcích dostala za agresivní obchodní praktiky. (Prima Family | 7. 2.) **To, jak se společnost chová k seniorům, indikuje její vyspělost.** ▪ Dětská univerzita UP zahájila letní semestr. Imatrikulační slib složila v aule Přírodovědecké fakulty UP stovka studentů ve věku od 8 do 12 let. Děti se budou potkávat každou středu až do konce dubna, kdy se bude konat slavnostní promoce. (Lidové noviny, Olomoucký deník, olomouckenoviny.cz | 5. a 11. 2.) **Kéž dětská zvědavost a tvořivost nakazí opět co nejvíce akademiků!** ▪ Pokud chtějí cizinci ze zemí mimo EU pobývat delší dobu v naší zemi, musejí si vyřídit povolení k pobytu. To se každý rok týká i zhruba dvou stovek studentů a pedagogů přijíždějících na UP. Háček je v tom, že průkaz si musejí cizinci vyřizovat v okrajové a složitě dostupné části Přerova. Opakované pendlování mezi Olomoucí a Přerovem cizincům pobyt na Hané určitě nezpřijemňuje. (Olomoucký deník | 7. 2.) **Škoda že úřad nesídlí na Bouzově. Nucený výlet by se tak aspoň dal vydávat za povinnou kulturně-historickou poznáváčku.** ▪ Mezinárodní festival populárně-vědeckých filmů Academia Film Olomouc zahájí 16. dubna už 48. ročník. Během šesti dní se bude snažit prokázat nenahraditelnost a hravost matematiky. Prostřednictvím nového programového cyklu Pseudověda chce festival přispět k pevnějšímu stanovení hranice mezi seriózní vědou a mýtem. (Český rozhlas Olomouc | 5. 2.) **Jen aby se nakonec neukázalo, že největším mýtem je právě seriózní věda.** ▪ Olomoucká lékařská fakulta skončila třetí v žebříčku sestaveném Hospodářskými novinami. Lepší vzdělání v lékařských vědách dostanou pouze studenti 3. a 2. lékařské fakulty UK v Praze. Olomoucká medicína za sebou nechala fakulty v Hradci Králové, Brně, Ostravě či Plzni. (Hospodářské noviny | 2. 2.) **Zatím nevznikl žádný žebříček univerzitních časopisů. Ale vítěze bych si tipnul už teď... Díky, že jste ho dočetli až sem.**

